

Slovensko posilňuje účasť v európskej iniciatíve ERA4NAMs

20.5.2026 - Helena Kandárová | SAV

V priestoroch Hotela Lindner v Bratislave sa v utorok 19. mája 2026 uskutočnilo spoločné pracovné stretnutie General Assembly ERA Policy Action on New Approach Methodologies (NAMs) a riadiacich výborov štyroch pracovných skupín tejto iniciatívy.

Cieľom stretnutia bolo podporiť koordináciu európskych aktivít v oblasti tzv. New Approach Methodologies – NAMs, teda metód nového prístupu k testovaniu bezpečnosti a účinnosti chemických látok, liekov, zdravotníckych pomôcok a ďalších produktov. Tieto moderné metodiky zahŕňajú napríklad pokročilé in vitro modely ľudských tkanív, organoidy, organ-on-chip systémy, výpočtové modelovanie, umelú inteligenciu a integrované prístupy k hodnoteniu rizika. Ich spoločným cieľom je zvyšovať vedeckú relevantnosť testovania pre ľudské zdravie a zároveň znížiť potrebu používania laboratórnych zvierat v biomedicínskom výskume a regulačnej toxikológii.

Účastníci stretnutia diskutovali o programe a očakávaných výstupoch pracovných skupín, aktuálnom vývoji na úrovni Európskej komisie a ďalších krokoch ERA akcie vrátane budúcich spoločných iniciatív. Súčasťou programu boli plenárne diskusie, predstavenie súvisiacich ERA aktivít, paralelné zasadnutia pracovných skupín a výmena informácií o národných, európskych a medzinárodných iniciatívach v oblasti NAMs.

Podujatie spojilo zástupcov Európskej komisie, členských štátov EÚ, asociovaných krajín, ERA NAMs Steering Team, odborných pracovných skupín, ako aj výskumných, regulačných a stakeholderských organizácií pôsobiacich v oblasti vývoja, validácie, regulácie a implementácie moderných metód testovania bez použitia zvierat.

Slovenskú republiku na stretnutí zastupoval vedecký tím z Centra experimentálnej medicíny SAV, v. v. i., (CEM SAV), ktorý patrí medzi pracoviská s dlhodobou expertízou v oblasti experimentálnej farmakológie, toxikológie, alternatívnych metód testovania a hodnotenia bezpečnosti látok a zdravotníckych pomôcok. CEM SAV sa systematicky venuje vývoju, optimalizácii a aplikácii moderných in vitro prístupov vrátane rekonštruovaných ľudských tkanivových modelov, ktoré umožňujú skúmať účinky látok na ľudské tkanivá bez potreby využívania animálnych modelov.

CEM má zastúpenie vo všetkých pracovných skupinách; Helenu Kandárovú počas stretnutia zvolili za spolupredsiedníčku pracovnej skupiny 3 – Vzdelávanie a tréningy, ktorú povedie spolu s prof. Jan-Basom Prinsom z Holandska, uznávaným expertom a profesorom v odbore vedy o laboratórnych zvieratách (Laboratory Animal Science).

„Zapojenie Slovenska do iniciatívy ERA4NAMs predstavuje dôležitý krok k posilneniu národnej účasti v európskych strategických diskusiách o budúcnosti biomedicínskeho výskumu. Pre CEM SAV je táto iniciatíva príležitosťou aktívne prispieť k formovaniu európskej politiky v oblasti NAMs, prepájať slovenský výskum s európskymi partnermi a podporovať širšie prijatie vedecky relevantných a eticky prijateľných metód vedy a výskumu ako aj testovania bezpečnosti a účinnosti látok,“ zhodnotila Helena Kandárová.

Viac informácií

Text: Helena Kandárová, CEM SAV, v. v. i.

https://www.sav.sk?doc=services-news&lang=sk&news_no=13651&source_no=20